

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (fél címe 1., ügyintéző: Dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (fél címe 2., ügyintéző ügyvéd: dr. Kovács Loránd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. március 9. napján kelt 40.P.24.817/2016/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése alapján meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perkoltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes üzemelteti a ...hu elnevezésű internetes portált, ahol 2016. szeptember 18-án „Ezt tanultuk a ...ról egy év leforgása alatt” címmel jelent meg írás.

Ebben az alperes az „Offshore-botrány” alcímű részében a felperessel kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy a ... elnökének bizalmasa és jobbkeze, aki a pártfrakciónak és a pártalapítványnak juttatott közpénznek közel 1/3-át vagy a saját cégeibe szervezi ki, vagy sok milliós megrendeléseket ad ismerősöknek és barátoknak az általa tulajdonolt ... Intézeten keresztül.

Egyebekben a cikk külön alcímek alá rendezve a ...hoz köthető személyek kapcsán a közelmúltban napvilágot látott híreket, botrányokat, közéleti ügyeket foglalta össze.

A felperes helyreigazítási kérelemmel élt, melynek az alperes maradéktalanul eleget tett.

Ilyen előzmények után a felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a fent nevezett cikk helyreigazítási kérelemben is kifogásolt részletével.

Előadta, hogy a sérelmezett állítás tényállítás, egyúttal tartalma valótlan. A felperes ugyanis sem a ... parlamenti frakciója, sem annak pártalapítványa gazdálkodásában nem vesz részt, a pártnak juttatott közpénzek felett nem diszponál. Nem vitatta, hogy a ... pártalapítványával, illetve országgyűlési képviselő csoportjával szerződéses kapcsolatban állnak olyan általa vezetett vagy

tulajdonolt cégek, melyek a szerződéses kapcsolat alapján bizonyos feladatokat látnak el, azonban ezek a szerződések átláthatóak, a jogviszony alapján a felpereshez köthető cégek a megbízásokat maradéktalanul teljesítik.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elégtételadásra is oly módon, hogy magánlevélben fejezze ki az általa elismert jogsértés miatti sajnálkozását, bocsánatkérésének kifejezése mellett. Kérte azt is, hogy a bíróság jogosítsa fel a felperest ezen levél általa választott módon történő nyilvánosságra hozatalára, továbbá azt, hogy a bíróság kötelezze az alperest 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére, annak 2016. szeptember 19. napjától kamataival együtt.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Előadta, hogy a sérelmezett cikk csupán egyetlen rövid részletében foglalkozik a felperessel. A PK 12. számú állásfoglalás elveit figyelembe véve a felperes alappal nem sérelmezheti a cikket, amennyiben az nem róla, hanem a ...ról szól. Hivatkozott arra is, hogy 2015 decemberében a ...hu elnevezésű oknyomozó portál részletesen és a felperes személyét bemutatva foglalkozott a felperessel, és a sérelmezett cikk az ott kifejtett, részletesen bemutatott felperesi magatartásra utal vissza oly módon, hogy az ott előadottakhoz képest újdonságot nem fogalmaz meg. Úgy találta, hogy a felperes által is elismert gazdasági szerepe, befolyása a ... működésében lényegében a sérelmezett közlés valóságát támasztja alá. Álláspontja szerint ugyanis a kifogásolt mondat tartalma a felperes által is elismert tényekkel azonos. Álláspontja szerint a felperes sérelemdíj iránti igénye megalapozatlan, de legalábbis eltúlzott, mert más sajtótermékben közöltek az alperes csupán megismételte, a közvélemény azokról nem az alperestől szerzett tudomást elsősorban.

Az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adott és megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetetthu elnevezésű internetes portálon 2016. szeptember 18-án „Ezt tanultuk a ...ról egy év leforgása alatt” címmel megjelent cikkében annak valótlan állításával, hogy a felperes a ... parlamenti frakciójának, illetve pártalapítványának juttatott közpénzek 1/3-át vagy a saját cégeibe szervezi ki, vagy sok milliós megrendeléseket ad ismerőseinek és barátainak.

Kötelezte az alperest, hogy ezen jogsértésért való sajnálkozását magánlevélben fejezze ki a felperes számára, melyben a jogsértés tényét elismeri. Feljogosította a felperest a levél általa választott módon történő nyilvánosságra hozatalára. Kötelezte továbbá 400.000 forint sérelemdíj és a kamatok megfizetésére is.

Kötelezte az alperest a felperesnek járó ügyvédi munkadíj és a le nem rótt illeték megfizetésére is.

A perben alkalmazandó jogszabályként ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § d) pontját, a 2:45. § (2) bekezdését.

Megállapítása szerint a sérelmezett közlés egyértelműen a felperesre vonatkozik, tartalmát tekintve pedig sértő, hiszen az közpénzek magánszemély általi eltulajdonítását, a közpénzek feletti szabálytalan rendelkezést jelent oly módon, hogy az e fölött rendelkező felperes saját maga, vagy baráti, ismerősi köre részére juttat közpénzeket. A szavak általánosan elfogadott jelentése és a közgondolkodás alapján ez mind erkölcsi, mind pedig jogi szempontból elítélendő magatartást fogalmaz meg.

Vizsgálta, hogy a teljes cikkben a felperesre vonatkozó rész milyen terjedelmű, mennyire hangsúlyos, illetve azt, hogy az alperes által hivatkozott másik cikkel mennyiben azonos. Ennek során azt állapította meg, hogy a perbeli cikk a ...hu-n megjelent cikk egyetlen részletét emeli ki a

felperes kapcsán és azt negatív megvilágításban láttatja. A korábbi cikk, melynek elkészültéhez a felperes nyilatkozataival is hozzájárult, azt közölte, hogy a párttal való kapcsolat természetét a múltra visszanyúló sikeres együttműködését, baráti szálak határozzák meg, mely a jelenre kihatóan bizalmi viszonyt alapozott meg a felperes és a párt irányítói között. Erre tekintettel számos, a párthoz köthető feladat, projekt elvégzése kapcsán vált jelentőssé a felperes befolyása, juthatott olyan helyzetbe, hogy általa javasolt, ajánlott személyek vagy cégek kerülhettek üzleti kapcsolatba a párttal. Olyan azonban nem közölt, hogy a felperes döntene közpénzek felhasználásáról. Osztotta a felperes azzal kapcsolatos álláspontját, hogy önmagában ez a tény dehonesztáló, hátrányos tartalmat a felperesre nem hordoz, az olvasó szabadon mérlegelve döntheti el a felperes magatartását milyennek értékeli. A per során kihallgatott ... tanú is azt erősítette meg, hogy a párt szerződéses partnerei kiválasztása során hangsúlyt helyez a régebbi ismeretségre, bizalmi kapcsolatokra ez azonban önmagában gyanús, korrupcióra utaló magatartásra nem utal, szemben a jelenlegi cikk mondanivalójával.

Mivel az elsőfokú bíróság a keresetet jogalapjában megalapozottnak találta, a kérelmezett jogkövetkezmények indokoltságát vizsgálta, a felperesi keresetet e körben is megalapozottnak ítélte. Ennek során ismertette a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontját, a 2:52. § (1) bekezdés és 2:52. § (2) bekezdést. Az igényelt sérelemdíj vonatkozásában figyelemmel volt a jogsértés súlyára, a felróhatóság mértékére, valamint a hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatra. Ennek során arra is, hogy az alperes nem a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi. CIV. törvény (Smtv.) 10. §-ban meghatározott követelmények szerint járt el.

Mindezek alapján a felperes által igényelt sérelemdíj összegét sem találta eltúlzottnak, ezért 400.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és felperes keresetének elutasítását. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását indítványozta azzal, hogy a másodfokú bíróság a megfelelő bizonyítási teher kiosztására is hívja fel az elsőfokú bíróságot.

Hivatkozott olyan bírósági eljárásokban született jogerős ítéletekre, melyekben az eljáró bíróságok hasonló tartalmú közléseket nem ítélték jogsértőnek, és ahu, 2015. december 16-i írásában foglaltakat, az alperesi közlés bizonyítására elfogadták. Ezekből viszont az is következik, hogy a perbeli cikkben közöltek a „kiszervezés” kivételével igazoltak, valósak.

Megítélése szerint ugyanakkor jelen személyiségi jogi perben a személyiségi jogsértés szempontjából nincs annak jelentősége, hogy felperes formálisan is megjelent-e a szerződések odaítélésénél, vagy informálisan a háttérben terelgette a döntéshozókat. A felperesnek ahu-nak adott nyilatkozataiból egyértelműen megállapítható, hogy az iránymutatása alapján születtek a formális döntések, vagyis vitathatatlan a közrehatása a sérelmezett közlésben hivatkozott megrendelések kiadásában.

A sérelemdíj megállapításánál álláspontja szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt, hogy a sérelmezett állítás ahu cikkéből következően 2015-ben már egyszer végigsöpört a sajtón, sőt a parlamentben is vitatéma volt. A „kiszervezés” szó használatáért nem járhat felperesnek sérelemdíj, különösen nem ilyen összegben.

Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi bizonyítás sikertelenségére hivatkozik, annak ellenére, hogy nem tájékoztatta sem az alperest sem a felperest a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási teherről, ami eljárási hiba. Az 5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv utolsó mondatának tanúsága szerint a bíróság a per során külön íven szövegezett végzéssel kívánta kiadni a Pp. 3. §-

ának (3) bekezdése szerinti tájékoztatást, ezt azonban az eljárás során végül elmulasztotta. Mindez alperes álláspontja szerint olyan eljárási hiba, amely miatt az elsőfokú eljárást a megfelelő bizonyítási teher kiosztása véget meg kell ismételni ahhoz, hogy alperes megtehesse a szükséges bizonyítási indítványait.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, hatályon kívül helyezési ok nem merült fel, mert az alperes a hivatkozotthu portálon megjelent íráson kívül egyéb bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Ez is az általa közöltek valóságának bizonyítására irányult, amiből az következik, hogy az alperes a bíróság külön kioktatására nem szorult a bizonyítási terhet illetően.

A perben sérelmezett állítások valóságát az alperes nem bizonyította, így azok sértő jellege miatt az elsőfokú bíróság megalapozottan adott annak helyt.

Semmi jelentősége nincsen a jelen perben azon alperesi okfejtésnek, hogy „az alperesi állításból a „kiszervezés” tényén kívül minden igazolt”. Semmivel sem igazolta ugyanis az alperes, hogy a közpénzekből az ismerőseinek és a barátainak ad, illetve adott megrendeléseket. Ugyanakkor azt állítani valakiről, hogy tényleges befolyása van közpénzek elköltésére, és ezt a lehetőséget arra használja fel, hogy saját magának, illetve baráti és ismerősi körének kedvezzen, talán a legsúlyosabban elítelt magatartás a közvélemény szemében, amit közpénzek kezelése tekintetében tenni lehet bárkiről. Külön bizonyítás nélkül is elfogadható, hogy egy ilyen állítás az érintett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, így a Ptk. 2:52. § (3) bekezdés alapján sérelemdíjra jogosult.

Az alperesi jogsértés súlya és felróhatósága kiemelkedő. Nem mást tett ugyanis az alperes, mint bármiféle ténybeli alap nélkül tett valótlan állításokat, anélkül ráadásul, hogy egyáltalán csak megkérdezte volna. Ennek eredményeként a személyét korrupcióval, közpénzek nyilvánvalóan helytelen kezelésével illetve, mely cselekményekről köztudomású, hogy az ilyeneket a közvélemény teljes joggal és súlyosan elítél.

A sérelem bekövetkezte tekintetében hivatkozott a perben kihallgatott tanú vallomására is.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, az alkalmazott jogszabályok körét helyesen rögzítette, döntésével azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet.

Az ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt indok. Az elsőfokú bíróság formailag valóban elmulasztotta a felek kioktatását a bizonyítandó tények vonatkozásában, ez azonban nem tekinthető jelen esetben olyan hibának, melynek kiküszöbölésére csak egy megismételt eljárás alkalmas. Az alperes ugyanis kioktatás hiányában is tisztában volt védekezése eredményességéhez szükséges bizonyítás irányával. Ennek megfelelően terjesztette elő közlései valóságálapjaként ahu internetes hírportálon megjelent írásokat, más jellegű bizonyíték meglétére pedig fellebbezésében sem utalt. Az elsőfokú bíróság nem bizonyítékok hiányában adott helyt a keresetnek, hanem az alperes által előterjesztett bizonyítékokat értékelve hozta meg döntését úgy, hogy azokat nem ítélte megfelelőnek. Ilyen körülmények között a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (2) bekezdés alkalmazására nem volt szükség, az ítélet érdemben felülbírálható volt.

A perbeli ügynek több előzménye is volt, melyek jelen per eldöntésére kihatással bírnak, és amelyek közül az elsőfokú bíróság nem mindegyikre fordított kellő figyelmet. Azt az elsőfokú bíróság is

rögzítette és ítélezése alapjárá is tette, hogy a felperes a korábbi években jelentős mértékben exponálta magát az egyik politikai párt mellett. Részletesen nyilatkozott a sajtónak feltárva szerepét a párt működésében, szakmai háttérének megteremtésében. Kiemelte, személyes viszonyát a párt vezetőivel, hogy jelentős és aktív szerepet vállalt a párt gazdasági kapcsolatainak kiépítésében.

A perbeli írással összefüggésben kért, és az alperes által közölt helyreigazításnak azonban az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget. A felperes jelen személyiségi jogi keresete tartalmában megegyezett a helyreigazítási kérelemben foglaltakkal, melynek alperes eleget tett, a helyreigazítás a mai napig az eredeti cikk címe alatt látható, azzal együtt olvasható. Az nem vitás, hogy a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésre hivatkozással valótlán tényállítás esetében, amennyiben az a felperesre nézve sértő is, a helyreigazításon túlmenően a felperes személyiségi jogainak sérelme esetére a Ptk. szabályai alapján kérheti a jogsértés megállapítását és egyéb szankciók alkalmazását. Vizsgálni kellett ezért azt, hogy a helyreigazítás, mint a személyiségi jogi sérelmek egyik reparációja mennyiben töltötte be szerepét, a nem vitásan bekövetkezett személyiségi jogi sérelem indokol-e további szankciókat. A helyreigazítás jogintézménye ugyanis kettős célt szolgál. Egyrészt a demokratikus közvélemény alakításához szükséges valóságghú tájékoztatás, másrészt a személyiségi jogi sérelmek orvoslása a feladata. A közéleti diskurzus során szükségessé váló helyreigazítás esetén a közvélemény érdekei esetenként hangsúlyosabbak, figyelemmel arra is, hogy ez a sajtószabadság egyik korlátja, illetve arra, hogy az egyén személyiségvédelmét több más - büntető és polgári jogi - jogintézmény is szolgálja.

Azt a felperes sem vitatta, hogy a perbeli írás a közéleti diskurzus részeként értékelhető, a felperesnek a pártban betöltött szerepe a köz érdeklődésére számot tartó téma. Helyesen hivatkozott arra az alperes, hogy a perbeli írás alapvetően nem a felperes személyével foglalkozott, az annak a pártnak az ügyeit elemezte kritikusan, mellyel szorosabb gazdasági kapcsolata alakult ki, ebben a körben helyezte el a felperest is érintő megállapítását. A sérelmezett közlés is közvetlenül a pártra vonatkozott, hiszen a közpénzek felett a párt vezetése diszponál, nem a felperes van döntési pozícióban. A felperest a pártelnök bizalmasának, jobbkezének nevezte, aki a párt szerveitől kapott pénzt saját cégei érdekében használta fel.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azzal a felperesi érveléssel, hogy ez a közlés arra vonatkozik, hogy a felperes a közpénzt jogosulatlanul, korrupció gyanúsan használja fel. Az átlagolvasó a teljes cikk szövegösszefüggésére is tekintettel ugyanis ebből a közlésből elsősorban a pártra nézve von le következtetést. A közpénz elosztója ugyanis nem a felperes, ilyen összefüggés a sérelmezett közlésből még pusztán nyelvtani elemzéssel sem vonható le. A felperes maga is azt emelte ki fellebbezési ellenkérelmében, hogy általa sérelmezetten azt állítja a cikk róla, hogy tényleges befolyása van a közpénzek elköltésére, az erre vonatkozó döntésekre és ezt a lehetőséget arra használja fel, hogy saját magának, illetve baráti és ismerősi körének kedvezzen. A döntési folyamatban való közvetlen felperesi részvétellel kapcsolatos állítás valótlanságából fakadó sérelem azonban a helyreigazítással teljes egészében kiküszöbölhető volt, más olyan személyiségi jogi sérelem, ami ezen túlmenően a felperesre nézve megállapítható lenne nincs. Azt ugyanis a felperes sem tette vitássá, hogy informális befolyással rendelkezhet egyes gazdasági döntések meghozatalára, azt pedig a cikk nem állította, hogy a párt által adott megrendelések fiktívek lennének, azokat ne teljesítenék szerződészerűen. Korrupció gyanúját pedig a cikk nem vetette fel. Ilyen körülmények mellett a közlésnek sértő tartalom nem tulajdonítható, vagyis hiányzik a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében foglalt feltétel a személyiségi jogsértés bekövetkezésének megállapításához.

Mindebből pedig az következik, hogy olyan személyiségi jogi sérelem a felperest nem érte, ami a helyreigazításon túl egyéb személyiségi jogi védelmet, akár ismételt megállapítást igényelne, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

Miután a fellebbezés eredményre vezetett ezért a másodfokú bíróság a felperest kötelezte a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperesnek járó együttes első és másodfokú és az ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére. Ennek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2017. június 21.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró